

SPOROČILO ZA MEDIJE

Preventivno cepljenje proti pnevmokoknim okužbam

UČINKOVITA ZAŠČITA TAKO ZA OTROKE KOT ODRASLE**Zaradi preprečevanja pljučnice je cepljenje priporočljivo za starejše od 65 let**

Celje, 13. januar 2017 – V ambulanti Območne enote Celje Nacionalnega inštituta za javno zdravje poudarjajo pomen poznavanja možnosti, da se proti pnevmokoknim okužbam lahko učinkovito zaščitimo s preventivnim cepljenjem tako otroci kot tudi odrasli. Pri otrocih se pnevmokokne okužbe najpogosteje izrazijo kot vnetje srednjega ušesa. V Sloveniji smo v letu 2015 pričeli s sistematičnim, brezplačnim cepljenjem dojenčkov proti pnevmokoknim okužbam in zajeli otroke, rojene po oktobru 2014. Zaradi pnevmokoknih okužb lahko zbolijo kdorkoli, a največje tveganje je pri majhnih otrocih do drugega leta starosti, pri starejših od 65 let, pri ljudeh s šibkim imunskim sistemom in pri kroničnih bolnikih. Najtežje okužbe, ki jih povzročajo pnevmokoki, so pnevmokokni meningitis, sepsa, bakteriemija in pljučnica.

Okužbi s pnevmokoki so bolj izpostavljeni otroci, ki obiskujejo vrtec ali drugo obliko kolektivnega varstva, imajo starejšega sorojenca, ki obiskuje šolo ali kolektivno varstvo, ter dojenčki, če niso bili dojeni oziroma so bili dojeni manj kot dva meseca. Okužbi so bolj izpostavljeni tudi otroci, ki živijo v gospodinjstvu s kadilcem ali v slabih socialnih razmerah. Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam je brezplačno za dojenčke, medtem ko je za starejše otroke, rojene pred oktobrom 2014, in za odrasle samoplačniško. Cepljenje je brezplačno tudi v določenih primerih bolezni in stanj, v katerih odločitev za cepljenje utemelji izbrani zdravnik. Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam, med katerimi je tudi pnevmokokna pljučnica, epidemiologi posebej priporočajo tudi starejšim od 65 let. Za učinkovito zaščito odraslih zadostuje en odmerek, število odmerkov za cepljenje najmlajših pa je odvisno od njihove starosti. *»Bakterija pnevmokok je med najpogostejšimi povzročitelji bakterijskih okužb, posebno med otroki, mlajšimi od dveh let. Pri otrocih je sicer najbolj pogosta pnevmokokna okužba vnetje srednjega ušesa. Slednje je med najpogostejšimi vzroki za obisk pri pediatru tudi v Sloveniji. V*

*prvem letu življenja kar 60 odstotkov otrok vsaj enkrat preboli vnetje srednjega ušesa. Bolezni, povzročene s pnevmokoki, največkrat zdravimo s penicilinskimi antibiotiki. Pravočasno začeto zdravljenje je običajno uspešno, vendar pa v zadnjih letih tudi pri nas narašča delež proti antibiotikom odpornih pnevmokokov, kar predstavlja velik problem. Prav zaradi večjega pojavljanja odpornih pnevmokokov postaja preprečevanje teh okužb vse bolj pomembno. Najbolj zanesljivo lahko pnevmokokno okužbo preprečimo s cepljenjem,« je povedala **prim. dr. Alenka Trop Skaza**, dr. med., specialistka epidemiologije, vodja Območne enote Celje Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Neželeni učinki po cepljenju so običajno lokalni, lahko se pojavi zvišana telesna temperatura in lokalna bolečina na mestu cepljenja.*

Pnevmokoki se prenašajo s človeka na človeka s kužnimi kapljicami, s kihanjem in kašljanjem. Pnevmonoke pogosto najdemo v nosno-žrelnem prostoru zdravih ljudi. Majhni otroci so bacilonosci pogosteje kot odrasli. Okužba se prenaša ob stiku z bolnikom ali z zdravim baciloscem. O možnostih zaščite pred pnevmokoknimi okužbami s cepljenjem se lahko odrasli posvetujejo z izbranim zdravnikom ali na kateri koli območni enoti Nacionalnega inštituta za javno zdravje, starši predšolskih otrok pa se lahko posvetujejo z otrokovim pediatrom.

***

Dodatne informacije:

Prim. dr. Alenka Trop Skaza, dr. med., specialistka epidemiologije, vodja Območne enote Celje,
Nacionalni inštitut za javno zdravje

T: 03 42 51 120, E: alenka.skaza@nijz.si

Služba za komuniciranje, Nacionalni inštitut za javno zdravje

Trubarjeva 2, SI-1000 Ljubljana

Telefon: 01 2441 494, 01 2441 572

pr@nijz.si, www.nijz.si

[Podatkovni portal NIJZ](#)

